

LA LLEONA I LES SERPS

Com el més sagrat dels rituals, les seves mans ballen, es mouen àgils i sincronitzades, a ritme del fil musical. Teclegen monosíl·labs, corrues de números, esberlen alarmes, remenen papers i busquen indicis entre els amagatalls més comuns. El tacte de la seda li agrada; tocar la llana sempre és un plaer, i el cotó, ai el cotó fresc i el lli! La transporta ben lluny, en un altre lloc ple de llum, on la terra és torrada, s'esmuny entre els dits, i l'horitzó fumeja i es fon en l'atzur. Un tro irromp en l'enyorat paisatge. Per a regal, si us plau. Ara mateix. Amb un gest precís i delicat, arrenca el preu, embolica el jersei amb el paper semitransparent, i somriu al seu interlocutor, lleument, com si amagués un petit secret. S'ha de ser simpàtica, però tampoc en excés; cortès i servicial. Fer-te present quan et necessiten i ser invisible quan ja comencen a parlar entre ells. Nena, que el teniu en una talla més gran? No, home no, aquest no. Que no veus que em fa grassa! Mira què bonics! I no estan rebaixats? Vinc a recollir un paquet, sí, ah, el codi, un moment... Com que no ha arribat?

La cua augmenta per moments, s'alimenta de queixes i impaciències, de cucs negres que creixen i s'arrapen a l'esquena, al braç, a la panxa, al pit, als cossos de tota aquella gent. Serpenteja i amenaça d'engolir-la. Les escates conformen un patró que es repeteix cada dia. Ella segueix somrient, sense perdre la calma, elevant la seva veu en una cadència neutra, per damunt del murmuri de converses creuades, el frec dels abrics i el gust a monotonia del dinar, i demana pel micròfon a la seva companya. La bèstia que està a punt de mostrar els seus ullals i devorar-la pren forma de client malhumorat, que no escolta ni entén per què no se li pot aplicar el descompte i exigeix una fulla de reclamacions, mentre ella truca a centraleta per esbrinar què pot passar. Sap que no li solucionaran el problema, només està guanyant temps. Veu com el cap d'aquell home ja no és un cap, sinó un llimac, que el va xuclant, descendint fins que queda una barbeta, un coll... Respira profundament enviant tota la ferum cap a dalt, sentint que un enorme remolí la traspassa i l'enlaira més enllà del soroll. Així que quan torna a notar la invasió d'aquell braç i un renec pestilent que li esclata a la cara, mira fixament a la bèstia i li planta el palmell obert de la mà davant dels nassos, com dient, ara no, i per si això no fos suficient, estira el dit índex movent-lo sinuosament. Ara cap a la dreta, i després cap a l'esquerra, com un pèndol que oscil·la, com li va ensenyar en Hassan, com l'aire que xiula al passar pels forats de la seva flauta.

–Imagina't que estàs ballant –em deia cada cop que començava una nova melodia, més pendent de mirar la serp que de posar bé els dits–. No segueix la música, sinó els teus moviments.

Però hi havia tants forats! I si aprendre a tocar la flauta ja pot ser difícil, fer-ho amb un rèptil que et provoca atacs de pànic davant, encara més. Havia estat idea del meu cosí presentar-me en Hassan, com sempre, per superar les meves pors irracionals. Va ser l'estiu que vaig complir 14 anys i vaig passar-lo amb la meva família a Essaouira. Segurament vas morir per una picada en una altra vida. Era l'únic que es va limitar a dir. Hassan era de poques paraules. I les que sortien de la seva boca, tothom se les prenia com ordres directes. Va donar-me una versió reduïda del seu instrument i va fer-me un gest perquè el seguís a través del pati principal. La figura escardalenca d'aquell beduí embolcallat en teles com si fos un cuc de seda semblava fràgil, però no ho era. El turbant era tan gran que li conferia una aparença desproporcionada, quasi còmica, per aquell cos tan llarg i prim. Juraria que era on amagava els diners dels turistes, qui sap si algun tros de *khobz* sec, el seu caràcter i altres intimitats. A les nits sense lluna ens portava al desert, desembolicava i estenia aquell farcell per sobre de les dunes i ens estiràvem per escoltar les estrelles fins a la matinada. La gent oblida ràpid, elles no, canten cançons per a nosaltres, pels qui les sabem desxifrar. I acte seguit es posava a cantar ell també. Casa seva era un llit, un armari i una olla, bonyeguda i vella, on coïa els seus àpats. La pols no hi gosava entrar, perquè la netedat física és símbol de la netedat de l'esperit. Hi havia un pati més petit, annexat al principal, al qual s'accedia a través d'una porta tancada amb clau. Era un espai de poc més de 9 metres quadrats, sense finestres ni obertures, on no hi creixia cap planta ni herba, tampoc hi entrava el sol directament, tan sols uns quants draps malgirbats es bellugaven al terra, per on lliscaven les cobres i els escurçons que alimentava a diari. Allí em va conduir el primer dia la seva silueta retallada per la claror de fora. Va agafar un parell o tres de cobres i les va situar davant seu alhora que bufava la flauta contorsionant-se amb gràcia. Les cobres semblaven imitar-lo sissejant, estirant els seus capets, suspeses en l'aire, mimètiques. També va ser allí on setmanes més tard vaig superar la meva fòbia. No pas perquè aprengué a hipnotitzar aquelles bestioles amb algun truc de màgia, sinó perquè vaig sentir un sorollet rere meu, un escarritx sord, com una clau que giravolta al pany després de tancar una porta.

El cataclec del calaix li fa venir un calfred. La seva companya acaba d'obrir una altra caixa a la seva vora. Leila! Arriben els reforços!, li xiuxiueja. I li llença una mirada

eloqüent de ai, quina paciència, abans de començar a atendre els clients neguitosos. La tensió en l'ambient s'esvaeix. La cua es desfà. Els cucs s'encongeixen sota la roba. Per fi torna a sentir-se la melodia en bucle que distreu cabòries i adorm els sentits. L'home llimac s'allunya amb el seu descompte i el cap sencer. La Leila ha vist com la larva s'empetitia i s'escolava al seu cau, dins l'orella dreta. Respira alleugerida i s'arromanga la camisa. Diuen que té nom de princesa i en duu una que és una flor tatuada a l'avantbraç. A l'esquerre, ben visible, sobretot el cabell atzabeja que s'escampa com la nit negra, agafat en diverses gomes i coronat en una còfia blava, encerclant el rostre angelical. Ella realment el té arrissat, difícil de pentinar. Triga ben bé una hora perquè no li surti disparat en totes les direccions. A ella les coses sempre li han costat una mica més, més que a la resta; més esforç, més espera, més paciència. Potser per això treballa de cara al públic, com a dependenta; se li dona bé. També per pagar-se els estudis de disseny. Passat demà té una entrevista en una empresa de màrqueting; encara dubta d'anar-hi. Un fil invisible l'uneix amb totes les caixeres, empleades i venedores que despatxen, fan inventari, repassen factures, acaten ordres i pleguen i pengen roba arreu del món. Però ella és la que ho observa tot, la que els escruta fins al fons; la que sent les converses, els silencis, de tots els que entren a la botiga. Quasi pot escoltar els seus pensaments mentre doblega les samarretes metòdicament. Els fàstics contra la feina, el cap o els companys, el sou que no els dona, o sí, però el marit és un ximple i ni es fixa si porto un vestit nou, així que em gastaré un dineral. Els seus dubtes i manies. Els això em fa massa prima, o tinc massa cul, panxa o pit, tot sempre és massa o massa poc. El que voldrien dir i no diuen, com que aquests fills són una sagnia, si no fos mare viuria més tranquil·la, o entro i em regalo aquella cartera, perquè el pare és un corcó, em fa sentir com una porqueria, tant debò s'acabés morint. El que voldrien fer i no s'atreveixen, com deixar-la, però sóc un pobre desgraciat i li poso les banyes amb l'altra i li compro sabates per compensar-ho. Al final sempre és la por, o la vergonya, o la culpa, tant se val, perquè és tot el mateix. La gent busca companyia quan se sent sola, i molts se senten infinitament sols a diari, a la punta del precipici, a tocar de l'abisme. Per això mantenen el televisor engegat tot i no mirar-lo, la llista de cançons de l'*spotify* que sona, la sèrie de moda al mòbil, el robot aspirador o qualsevol altre brogit, monòton, com un fil musical en una tenda de roba, que els mantingui sans i estalvis, allunyats de la fosca i ancorats en la còmoda rutina. Perquè quan tenen algun conflicte que els obliga a gratar la superfície i les rugositats queden a la vista, recorden el vulnerables que són, entreveuen la seva pròpia ombra, l'insondable buit, ensumen el baf que puja com un guèiser a pressió, i el ve la basarda. Tanta que ho eviten

a tota costa, i tot el que fan al llarg del dia és per esquivar aquest tall vertical escarpat que glaça el cor i l'esperit. Allò que no té nom, no existeix; d'allò que no se'n parla, desapareix; i callant com si no hi fos, van sobrevivint.

–No es pot viure amb por! –cridà Hassan des de l'altra banda de la porta, protegit de la meva ràbia, mentre la suor freda s'apoderava de mi– Balla amb les teves pors, Leila!

Les meves pors s'arrossegaven per terra més vives que mai, al contrari que jo, que m'hi havia quedat clavada, enganxada com una burilla que s'arrapa, tossuda, als dits. Amb l'esquena tan arran de la paret, esperant camuflar-m'hi, no m'atrevia ni a cridar, ni a existir. Notava les dotzenes de pupil·les sense parpelles fixes en mi. El meu cor s'havia desbocat i començava a marejar-me. La pressió al cap, a les orelles, la coneixia bé, és el pànic més visceral, el principi d'un atac, quan sents el vertigen pujant gola amunt i, a poc a poc, perds el món de vista. Vaig notar alguna cosa que em fregava el turmell, l'angoixa se'm menjava, i vaig empassar saliva, perquè em temia el pitjor. A baix, sobre els meus peus, romania la flauta, que m'havia caigut sense que jo me n'adonés. La vaig collir amb les mans, com un autòmat, i vaig apropar-la als llavis secs, obeint ves a saber quina consigna perquè feia estona que m'havia extingit. Era poc més que una taca bruna sobre una paret blanca.

Amb els ulls tancats, vaig agafar aire sentint que queia avall, molt avall, xuclada per un forat negre. Provava d'aferrar-me a alguna cosa, però les meves mans suades relliscaven. Les cames no em sostenien. Sucumbia en caiguda lliure cap a un final incert. Clavava les ungles al que trobava. Però només tenia la flauta, que bufava i bufava. La melodia sonava llunyana, com si fos algú altre qui l'estigués tocant. De sobte, un sotrac. Havia arribat a baix de tot, al punt més profund, al fons de la meva desolació. Allí vaig obrir els ulls i no vaig veure res, ni draps ni serps ni parets. Una minsa llum vinguda de qui sap on il·luminava l'estança. Tot s'havia evaporat i estava completament sola. Per fi podia respirar amb tranquil·litat. S'hi estava bé, en una mena d'ingravedesa flotant, agomboiada per la meva respiració i el batec regular del meu cor.

Leila! Leila! Algú cridava des de fora de la meva bombolla, potser era en Hassan perquè segurament m'havia desmaiat o m'havia picat algun escurçó. Massa poc! Que es foti, així li carregarien el mort a ell, la morta de fet, que era jo. Ja no m'importava morir, tenia tota la pintura que ho estava. En tot cas, la culpa era seva per haver-me confinat amb un munt de serps. A qui se li acut? Havia començat a caminar per no sentir-lo, quan vaig escoltar

de nou el xerric sord d'una porta que s'obria; per sort, darrere meu no hi havia res. Sense saber cap a on anar, vaig arrencar a córrer per comprovar si aquell entorn canviava. La terra es va tornar arena i l'aire transportava el regust a sal que impregna la pell i els cabells dels que habiten vora el mar. La gent d'aquí són de fusta, porosa però resistent; han après a adaptar-se, al clima i a l'escassetat. En Hassan m'ho explicava sovint, que les llegendes més antigues parlen d'arbres que podien passar mesos sense tastar gota d'aigua, de tronc gruixut i amb unes arrels tan profundes i extenses que era impossible d'arrencar-los. Així som, per no oblidar d'on venim. Tu tampoc ho faràs, ja ho veuràs. Allí on vius molts estan corcats, són ànimes buides per dins; els cucs els foraden, s'engreixen de les seves pors i els van consumint de mica en mica, perquè han oblidat qui són i d'on venen. I recordant les seves paraules les onades quasi em tomben perquè havia fet cap a la platja. Quan vaig alçar la vista el sol encara cremava ben alt, havia retornat al món quotidià i estava més a prop de casa meua que del barri on vivia en Hassan. No aconseguia explicar-me què havia passat o com havia arribat fins allí, però estava d'una peça i em sentia contenta, en plena forma. Vaig seguir corrent pels carrers, fent dreuera per terrats i patis on els veïns pengen la roba a assecar, exhalant aquell aroma a net, barrejat amb el vernís de la fusta, el cuir i els dolços.

Un llençol em frega la cara, traspua llum, queda enrotllat al meu braç, estirant-me cap enrere. La inèrcia m'empeny endavant, però no puc, i en girar-me veig la meua companya que em subjecta pel braç amb cara de sorpresa.

–Fa estona que et crido i no em fas cas, que ja estem fent caixa –informa mentre assenyala el rellotge.

–Uf! M'he despistat canviant aquestes camisetes. Gràcies per avisar! –contesta Leila amb un rubor estúpid a les galtes. A ella sempre li tocava tancar.

Realment té el cap a una altra banda. Deuen ser els nervis per demà, va pensar. Li havia vingut a la memòria aquell estiu al seu poble, el dia que en Hassan la va tancar al pati de les serps. Va ser l'últim cop que el va veure, perquè no hi va tornar més. La por als rèptils la va deixar allí, sí; però la seva innocència, també. Ho va confirmar al cap d'uns dies quan va trobar una colobra tafanejant els pots de conserva dels seus avis, la va agafar amb la més absoluta indiferència com si fos una pedra i la va tirar al camp d'herbes més proper. Ni una palpitació, ni un esbufec, només una mica d'angúnia en notar el tacte fred i llefregós de la seva pell.

Il·luminar aquell racó de la seva cova interna havia requerit una bona dosis de coratge i, durant molt temps, no li'n va fer falta més per seguir explorant el món que l'envoltava. Enfrontar-se als prejudicis no havia estat més difícil que plantar cara a les serps. Havia après a marcar uns límits de seguretat per no deixar-se envair, havia fet de la seva intimitat el reducte més inexpugnable, s'havia donat el valor que al principi no sabia ni que posseïa, tot i que últimament les fronteres no eren prou clares i havien diluït la seva voluntat personal. La persiana d'aquell comerç costava cada dia més d'abaixar. Tenia el que es mereixia? O havia estat massa complaent? S'ho mereixien, ells? La seva cortesia? El seu servei? El seu somriure? Des de feia mesos li semblava que la balança pesava més a favor dels altres i que el seu instint havia estat silenciàt. Tot d'una va recordar que encara li quedaven uns dies de vacances per gastar. Definitivament aniria a fer aquella entrevista.